Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра економічної теорії та міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету менеджменту

Трифонова О.В __ __
«31» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Цифровізація, цифрова освіта та міграційні процеси:
досвід ЄС для України»

Галузь знань	C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диференційований залік
Термін викладання	2-й семестр (3-я)
Мова викладання	українська

Викладач: завідувачка кафедри Смєсова В.Л.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Co-funded by the European Union

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».
«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловленіпогляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

Дніпро
НТУ «ДП»
2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Цифровізація, цифрова освіта та міграційні процеси: досвід ЄС для України» для магістрів спеціальностей С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, D3 Менеджмент. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин. – Д.: НТУ «ДП», 2026. – 17 с.

Розробниця: Смєсова Вікторія Леонідівна - професор, доктор економічних наук, завідувачка кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ 4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ 5
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 9
5.1 Шкали 9
5.2 Засоби та процедури 9
5.3 Критерії 10
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 13
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ 13

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у здобувачів компетентностей щодо особливостей процесу цифровізації економіки та суспільства в країнах Європейського Союзу відповідно до сучасних тенденцій та викликів світового господарства, механізмів захисту даних і забезпечення кібербезпеки, проблем впровадження сучасних інформаційних технологій в Європі; розуміння особливостей міграційної політики країн ЄС, основних міграційних потоків, наслідків та викликів сучасної міграційної кризи, механізмів їх подолання; ознайомлення з політиками і заходами країн ЄС у сфері цифрової освіти, новими технологіями у навчальному процесі, викликами інтеграції нових технологій у традиційні освітні моделі.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	**Зміст**
ДРН – 01	Знати і розуміти зміст, цілі та принципи Європейської стратегії даних, її вплив на економіку цифрових даних в ЄС.
ДРН – 02	Розуміти механізми забезпечення захисту даних у контексті цифрової трансформації ЄС, знати її вплив на конкурентоспроможність європейських компаній на глобальному ринку.
ДРН – 03	Розуміти і розрізняти механізми інтеграції штучного інтелекту в Європейську стратегію даних, сфери економіки ЄС, що найбільше виграють від його впровадження.
ДРН – 04	Знати і розуміти ключові проєкти ЄС з покращення кібербезпеки, механізми захисту даних запроваджені на рівні ЄС.
ДРН – 05	Знати та використовувати цифрові права громадян та їх забезпечення в рамках Європейської стратегії даних, розуміти етичні питання, механізми забезпечення справедливості, прозорості та підзвітності у використанні даних в ЄС.
ДРН – 06	Знати основні міграційні потоки і маршрути в країни ЄС, напрями їх руху, вміти виявляти основні тенденції міграційної кризи в Європейському Союзі та її соціально-економічні наслідки.
ДРН – 07	Оцінювати та аналізувати міграційний ринок ЄС, розуміти міжнародні стандарти міграції, аналізувати реформи у міграційній політиці ЄС, розуміти принципи дії візової інформаційної системи та Європейської системи авторизації і інформації про подорожі.
ДРН – 08	Оцінювати та аналізувати вплив міграційної політики ЄС на ринок праці у країнах походження мігрантів та у країнах Європи, методи боротьби з нелегальною міграцією в ЄС в сучасних умовах.
ДРН – 09	Знати й оцінювати методи координації імміграційної політики Європейського Співтовариства та їх суперечності, міграційний розкол ЄС, розробляти шляхи подолання суперечностей, що виникають в процесі реалізації міграційної політики ЄС та потребують коригування.
ДРН – 10	Знати і формувати основні шляхи підвищення ефективності політики міграції в Європейському Союзі, виявляти переваги та слабкі місця Нового пакту про міграцію та притулок ЄС.

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	**Зміст**
ДРН – 11	Знати і розуміти сучасні політики ЄС у сфері цифрової освіти, виявляти цілі та стратегії цифрової освіти в ЄС, оцінювати ключові ініціативи та програми підтримки цифрової освіти, оцінювати впровадження нових технологій у навчальні процеси, роль штучного інтелекту та великих даних у цифровій освіті, виклики інтеграції технологій у традиційні освітні моделі.
ДРН – 12	Розуміти нові стандарти та підходи в ЄС до цифрової грамотності, обґрунтовувати підходи до формування цифрових навичок у школах та університетах, оцінювати вплив цифрової освіти на соціально-економічний розвиток країн ЄС та на ринок праці, зокрема, виявляти взаємозв'язок між цифровою освітою та інноваціями, аналізувати роль цифрової освіти у підвищенні конкурентоспроможності країн.

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	**Розподіл за формами навчання**, *години*					
	денна			**заочна**		
	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота	обсяг	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	27	33	60	4	56
практичні	60	18	42	60	4	56
РАЗОМ	120	45	75	120	8	112

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	**Види та тематика навчальних занять**	**Обсяг складових,** *години*
	ЛЕКЦІЇ	**60**
Модуль 1. Парадигма цифрової трансформації в країнах Європейського Союзу у світлі Європейської стратегії даних.		
ДРН – 01 ДРН – 02	**1 Європейська стратегія даних: цілі та вплив на цифрову трансформацію ЄС.**	4
	1.1 Основні цілі та завдання Європейської стратегії даних.	
	1.2 Вплив Європейської стратегії даних на економіку цифрових даних в ЄС.	
	1.3 Ключові ініціативи і заходи Європейської стратегії даних.	
	1.4Сприяння Європейської стратегії даних процесам інтеграції та співпраці між державним і приватними секторами.	
	1.5. Механізми забезпечення захисту даних в процесі цифрової трансформації суспільства у країнах ЄС.	
	1.6 Вплив Європейської стратегії даних на конкурентоспроможність європейських компаній на глобальному ринку.	
ДРН – 03	**2 Роль штучного інтелекту та машинного навчання у цифровій трансформації Європи.**	4

	2.1 Механізм інтеграції штучного інтелекту (ШІ) в Європейську стратегію даних.	
	2.2 Сфери економіки ЄС, що найбільше виграють від впровадження ШІ.	
	2.3 Ризики та можливості, пов'язані з використанням ШІ у рамках цифрової трансформації.	
	2.4 Регуляторні акти, що регулюють використання ШІ в ЄС.	
	2.5 Етичне використання ШІ: досвід ЄС.	
ДРН – 04	**3 Інфраструктура даних та кібербезпека в ЄС: виклики та рішення.**	4
	3.1 Роль інфраструктури даних у цифровій трансформації ЄС.	
	3.2Виклики, що стоять перед країнами ЄС у забезпеченні кібербезпеки.	
	3.3. Висвітлення інфраструктури даних у Європейській стратегії даних.	
	3.4 Ключові проекти ЄС з забезпечення кібербезпеки.	
	3.5 Механізми захисту даних, запроваджені на рівні ЄС.	
ДРН – 05	**4 Цифрові права та етика в епоху Європейської стратегії даних.**	4
	4.1 Цифрові права громадян та їх забезпечення в рамках Європейської стратегії даних.	
	4.2 Етичні питання, що виникають у зв'язку з використанням даних у цифровій економіці.	
	4.3 Механізми забезпечення справедливості, прозорості та підзвітності у використанні даних: практики ЄС.	
	4.4 Методи захисту персональних даних, що використовуються в ЄС.	
	4.5 Вплив впровадження ШІ на етичні стандарти у використанні даних.	
ДРН – 05	**5 Цифрова трансформація в економіці та суспільстві ЄС: стратегії та результати.**	4
	5.1 Вплив цифрової трансформації на економіку країн ЄС.	
	5.2 Цифрова трансформація та її вплив на ринок праці і зайнятість.	
	5.3 Роль цифрових технологій у сприянні сталому розвитку та соціальній інклюзії в ЄС.	
Модуль 2. Міграційна політика ЄС як основа стабільності та забезпечення національної безпеки країн-учасниць.		
ДРН – 06	**6 Сучасні тенденції формування міграційних потоків в Європейському Союзі.**	4
	6.1 Міграція в Європейському Союзі: основні види та форми, суб’єкти та учасники.	
	6.2 Сучасний стан міграційного процесу в Європейському Союзі.	
	6.3 Основні міграційні потоки в країни ЄС та напрями їх руху. Міграційна криза в Європейському Союзі.	
	6.4 Міграційний потік із України до країн ЄС	
ДРН – 07	**7 Особливості міграційної політики країн Європейського Союзу.**	4

	7.1 Міжнародні стандарти міграції як основа реалізації міграційної політики ЄС.	
	7.2 Основні етапи, напрями, механізми та інструменти міграційної політики Європейського Союзу.	
	7.3 Реформи у міграційній політиці ЄС на сучасному етапі розвитку. Візова інформаційна система та Європейська система авторизації і інформації про подорожі (ETIAS).	
	7.4Вплив вимушеної міграції з України на національну безпеку Європи та міграційну політику країн ЄС.	
ДРН – 08	**8 Наслідки реалізації міграційної політики ЄС для глобального розвитку та національної безпеки.**	4
	8.1 Негативні наслідки та виклики сучасної міграційної політики Європейського Союзу щодо забезпечення національної безпеки. Трансформація міграційної політики західноєвропейських країн в умовах розширення ЄС.	
	8.2 Вплив міграційної політики ЄС на ринок праці у країнах походження мігрантів та у країнах Європи.	
	8.3 Боротьба з нелегальною міграцією в ЄС в сучасних умовах.	
	8.4 Тимчасовий захист для українців в ЄС.	
ДРН – 09	**9 Суперечливість координаційних механізмів і результатів реалізації міграційної політики країн Європейського Союзу.**	4
	9.1 Методи координації імміграційної політики Європейського Співтовариства та їх суперечності. Міграційний розкол ЄС.	
	9.2 Зміни в міграційній політиці Європейського Союзу (2015-2024 рр.).	
	9.3 Суперечності, що виникають в процесі реалізації міграційної політики ЄС та потребують коригування.	
	9.4 Міграційна політика в ЄС та Україна.	
ДРН – 10	**10 Шляхи підвищення ефективності міграційної політики в Європейському Союзі.**	4
	10.1 Міжнародне співробітництво як інструмент управління міграцією в ЄС.	
	10.2 Основні шляхи підвищення ефективності політики міграції в Європейському Союзі.	
	10.3 Новий пакт про міграцію та притулок ЄС (2024 р.): переваги та обмеження.	
	10.4Сприяння міграції висококваліфікованої робочої сили до країн Європейського Союзу на сучасному етапі.	
Модуль 3. Цифрова освіта в країнах ЄС: досвід, нові можливості і ризики для України.		
ДРН – 11	**11 Цифрова трансформація освіти в ЄС: загальний огляд.**	4
	11.1 Сучасні політики ЄС у сфері цифрової освіти.	
	11.2 Цілі та стратегії цифрової освіти в ЄС.	
	11.3 Ключові ініціативи та програми підтримки цифрової освіти.	
ДРН – 11	**12 Технології у цифровій освіті: інновації та виклики.**	4
	12.1 Впровадження нових технологій у навчальні процеси.	
	12.2 Роль штучного інтелекту та великих даних у цифровій освіті.	

	12.3 Виклики інтеграції технологій у традиційні освітні моделі.	
ДРН – 12	**13 Інклюзія та доступність у цифровій освіті в країнах ЄС.**	4
	13.1 Політики ЄС щодо забезпечення інклюзії в цифровій освіті.	
	13.2 Інструменти та платформи для забезпечення доступності освіти.	
	13.3 Найуспішніші практики доступності цифрової освіти у країнах ЄС.	
ДРН – 12	**14 Цифрова грамотність: нові стандарти та підходи в ЄС.**	4
	14.1 Оцінка рівня цифрової грамотності у країнах ЄС.	
	14.2 Підходи до формування цифрових навичок у школах та університетах.	
	14.3 Можливості для професійного розвитку викладачів у сфері цифрової освіти.	
ДРН – 12	**15 Вплив цифрової освіти на соціально-економічний розвиток країн ЄС.**	4
	15.1 Вплив цифрових навичок на ринок праці.	
	15.2 Роль цифрової освіти у підвищенні конкурентоспроможності країн.	
	15.3 Взаємозв'язок між цифровою освітою та інноваціями.	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	**60**
ДРН – 01 ДРН – 02	**1. Європейська стратегія даних: цілі та вплив на цифрову трансформацію ЄС.**	4
ДРН – 03	**2. Роль штучного інтелекту та машинного навчання у цифровій трансформації Європи.**	4
ДРН – 04	**3. Інфраструктура даних та кібербезпека в ЄС: виклики та рішення.**	4
ДРН – 05	**4. Цифрові права та етика в епоху Європейської стратегії даних.**	4
ДРН – 05	**5. Цифрова трансформація в економіці та суспільстві ЄС: стратегії та результати.**	4
ДРН – 06	**6. Сучасні тенденції формування міграційних потоків в Європейському Союзі.**	4
ДРН – 07	**7. Особливості міграційної політики країн Європейського Союзу.**	4
ДРН – 08	**8. Наслідки реалізації міграційної політики ЄС для глобального розвитку та національної безпеки.**	4
ДРН – 09	**9. Суперечливість координаційних механізмів і результатів реалізації міграційної політики країн Європейського Союзу.**	4
ДРН – 10	**10. Шляхи підвищення ефективності міграційної політики в Європейському Союзі.**	4
ДРН – 11	**11. Цифрова трансформація освіти в ЄС: загальний огляд.**	4
ДРН – 11	**12. Технології у цифровій освіті: інновації та виклики.**	4
ДРН – 12	**13. Інклюзія та доступність у цифровій освіті в країнах ЄС**	4
ДРН – 12	**14. Цифрова грамотність: нові стандарти та підходи в ЄС.**	4
ДРН – 12	**15. Вплив цифрової освіти на соціально-економічний розвиток країн ЄС.**	4
	РАЗОМ	**120**

5 СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти». Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	**Інституційна**
90…100	відмінно / Excellent
74…89	добре / Good
60…73	задовільно / Satisfactory
0…59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності студента за вимогами НРК до 7-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	**засоби діагностики**	**процедури**	**засоби діагностики**	**процедури**
лекції	контрольні запитання за кожною темою	відповідь на запитання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання. Студенти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі складання диференційованого заліку.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час диференційованого має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$Oi = 100\ a/m,$$

де а – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентністні характеристики, визначені НРК для другого (магістерського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 7-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	**Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії**	**Показник оцінки**
	Знання	
спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об’єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	Уміння/навички	
спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та	Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв’язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
розв’язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах; здатність розв’язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Зрозумілість відповіді (доповіді). *Мова:* правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. *Комунікаційна стратегія:* – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п’ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев’ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Відповідальність і автономія		
управління робочими або навчальними	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди; – ефективний розподіл повноважень в структурі команди;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії	− підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); − стресовитривалість; − саморегуляція; − трудова активність в екстремальних ситуаціях; − високий рівень особистого ставлення до справи; − володіння всіма видами навчальної діяльності; − належний рівень фундаментальних знань; − належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п’ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується мультимедійне обладнання кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, дистанційна платформа Moodle. На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: ґаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних ґаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Смєсова В.Л. Дистанційний курс з дисципліни «Цифровізація, цифрова освіта, міграційні процеси: досвід ЄС для України»» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини, «Менеджмент організацій і логістика», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Адміністративний менеджмент», «Управління проєктами» спеціальності D3 Менеджмент, 2026 рік. URL: https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7250

2. Смєсова В.Л. Цифровізація, цифрова освіта, міграційні процеси: досвід ЄС для України [Електронний ресурс]: методичні рекомендації для практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Цифровізація, цифрова освіта, міграційні процеси: досвід ЄС для України» для магістрів освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини, «Менеджмент організацій і логістика», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Адміністративний менеджмент», «Управління проєктами» спеціальності D3 Менеджмент. / Смєсова В.Л., Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. економічної теорії та міжнародних економічних відносин. Д. : НТУ «ДП», 2026. 34 с.

3. Богданов О.О., Смєсова В.Л. Підходи до визначення сутності оцифрування, цифровізації та цифрової трансформації. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2026. №1(93). С. 95–110. DOI: https://doi.org/10.33271/ebdut/93.095

4. Strelchenko I.I., Smiesova V.L., Arakelova I.O. Analysing forced migration's impact on ukraine's economic sustainability. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu.* 2024. №5. С.210–216. DOI: https://doi.org/10.33271/nvngu/2024-5/170

5. Національна політика та глобальні виклики: інструменти реагування: кол. монографія / Макарова О.В., Новіков В.М., Романюк С.А., Чугунов І.Я., Лісогор Л.С., Шелудько Н.М., Герасименко Г.В., Новак І.М., Герасименко І.В., Іващенко С.В., Макаренко О.М., Шевкун Т.В. Національна академія наук України, Інститут демографії та проблем якості життя [Електронне видання]. Київ, 2025. 169 с. URL: https://surl.li/opsfqg

6. European Commission. (2026). A European strategy for data. URL: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/strategy-data.

7. European Commission. (2026). Data Act. URL: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/data-act

8. European Commission. (2022). Overview of the common European data spaces. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_en#documents.

9. European Commission. (2020). Data governance and data policies at the European Commission URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_en#documents.

10. Харитонов Р.Ф., Шишименко О.І. Міжнародно-правовий захист прав мігрантів у ЄС: сучасний стан. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. DOI: https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.3.15.

11. Богданов О.О., Смєсова В.Л. Цифровізація бізнесу США, європейських країн та Японії як основа розвитку світових ринків товарів та послуг. *Бізнес-Інформ*. 2025. № 2. С. 143–155. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-143-155.

12. Чернега О.Б., Яковенко Ю.В. Міграційна політика ЄС: тенденції формування міграційних потоків та механізми вдосконалення. *Економіка та суспільство*. 2020. Вип. 22. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-12.

13. Смєсова В.Л., Богданов О.О. Трансформація зайнятості у країнах світу під впливом цифровізації та високотехнологічного розвитку. *Інноваційна економіка* [Електронне видання]. 2025. №3. С. 14–21. DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.3.2

14. Бессонова А.В., Безугла Л.С., Смєсова В.Л. Цифрові стратегії для підвищення конкурентоспроможності закладів гостинності. *Причорноморські економічні студії.* 2024. №89. С. 224-230. DOI: https://doi.org/10.32782/bses.89-39

15. Смєсова В.Л., Реутова В.І. Діяльність міжнародних фінансових організацій в Україні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2025. №2. С. 19–29. DOI: https://doi.org/10.33271/ebdut/90.019.

16. European Commission. (2024). European data strategy. URL https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_en.

17. Enrico Letta (2024). The future of European competitiveness. URL: https://commission.europa.eu/document/download/97e481fd-2dc3-412d-be4c-f152a8232961_en.

18. Mario Draghi. (2024). EU competitiveness: Looking ahead. URL: https://commission.europa.eu/topics/strengthening-european-competitiveness/eu-competitiveness-looking-ahead_en.

19. Strategic agenda 2024-2029. (2024). URL: https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/strategic-agenda-2024-2029/

20. A Europe fit for the digital age. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_en/

21. Digital Education Action Plan (2021-2027). URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan

22. Digital education initiatives (2024). URL: https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/about-digital-education.

23. Overview of the Digital Education Action Plan 2021-2027. URL: https://hub.teachingandlearning.ie/wp-content/uploads/2021/06/NF-2021-DEAP-Insight-web-ready-with-doi.pdf.

Додаткова література:

1. Eurorean Commisssion. Pact on Migration and Asylum. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_en.

2. Eurorean Commisssion. Agencies. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/agencies_en.

3. Digital Education Vision for the European Schools system (DEVES). (2019). URL: https://www.eursc.eu/BasicTexts/2018-12-D-7-en-4.pdf.

4. Агентство Європейського Союзу з питань надання притулку. *Звіт про ситуацію у сфері надання притулку*, 2026: Підсумковий звіт. 2026. URL: https://euaa.europa.eu/sites/default/files/publications/2023-07/2023_Asylum_Report_Executive_Summary_UK_1.pdf.

5. Димов К.Б. Реформування міграційного законодавства ЄС: міжнародно-правовий аналіз ключових аспектів Нового пакту щодо міграції та притулку. *Академічні візії.* 2024. Вип. 27. DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.10889995.

6. What is the EU Pact on Migration and Asylum? URL:https://www.rescue.org/eu/article/what-eu-pact-migration-and-asylum.

7. Курилюк Ю.Б., Родіонова Н.Л. Проблеми та перспективи міграційної політики ЄС. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-34.

8. Migrant Integration Policy index. URL: http://www.mipex.eu/ methodology.

9. Костенко В. Механізм спільної міграційної політики ЄС: еволюція та складові. *Науково-теоретичний альманах «Грані».* 2023. 26(4). С. 36–44. URL: https://doi.org/10.15421/172372.

Інформаційні ресурси:

1. Date. World bank. URL: https://data.worldbank.org/

2. Date. International Monetary Fund. URL: https://www.imf.org/en/Data.

3. Date. International Trade Centre. URL: https://intracen.org/resources/trade-statistics.

4. Documents and resources. World Trade Organization. URL: https://www.wto.org/english/res_e/res_e.htm

5. Eurorean Commisssion. Agencies. URL: https://home-affairs.ec.europa.eu/agencies_en.

6. United Nations. URL: https://www.un.org/en/.

7. World Trade Organization. URL: http://www.wto.org.

8. Organisation for Economic Cooperation and Development URL: http://www.oecd.org.

9. Statistics. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: https://unctad.org/statistics.

10. U.S. Department of Agriculture. URL: www.fas.usda.gov.

11. United Nations Statistics Division. URL: http://unstats.un.org.

12. UNHCR. URL: https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine.

13. Atlas of Migration - Solidarity Ukraine (AoM 2023). 2023. URL: https://migration-demography-tools.jrc.ec.europa.eu/atlas-migration/AoM_stories/AoM_SOL?selection=EU27_2020#SOL_01

14. Statistics on migration to Europe. URL: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_en.

15. Eurostat. Databrouser. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00177/default/table?lang=en.

16. Державна служба статистики України. Статистична інформація. URL: http://ukrstat.gov.ua.

17. World Population Review. URL: https://worldpopulationreview.com/country-rankings/immigration-by-country.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Цифровізація, цифрова освіта та міграційні процеси: досвід ЄС для України»
для магістрів спеціальностей С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, D3 Менеджмент

Розробниця:
Вікторія Леонідівна Смєсова

В редакції авторки

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19